

אשראי

מתוך ויקיפדיה, האנציקלופדיה החופשית

בכלכלה, **אשראי** הוא הלוואה הניתנת לאדם או לחברה על-ידי מוסד פיננסי, תמורת התחייבות של הלווה להשיב את ההלוואה, בתוספת ריבית, כעבור זמן קצר (לרוב כחודש) או לשיעורין ("קרדיט", לרוב במהלך מספר חודשים). הלוואת אשראי ניתנת לרוב תמורת ערבונות ישירים (כמו חיסכון 'נעול' בגובה מסוים) או עקיפים, או שניהם.

נטילת הלוואת אשראי נעשית תוך יצירת חוב כלפי המוסד הפיננסי, המבוטא לרוב ברישום חובה בחשבון שיש ללווה במוסד הפיננסי (לדוגמה, 'מינוס' בבנק), או באמצעות מיצוי 'מכסה' המוקצית לנוטל הלוואת אשראי.

תוכן עניינים

- 1 ■ באמצעות כרטיסי אשראי
- 2 ■ אשראי ספקים
- 3 ■ אובליגו
- 4 ■ שכר כאשראי
- 5 ■ התמודדות עם סיכון אשראי
- 6 ■ ראו גם
- 7 ■ קישורים חיצוניים
- 8 ■ הערות שוליים

באמצעות כרטיסי אשראי

אצל לקוחות רגילים בבנקים, נטילת הלוואת אשראי בדרך כלל באמצעות כלי כמו כרטיס אשראי. בישראל, לדוגמה, כאשר אדם משלם באמצעות כרטיס אשראי, הוא נוטל הלוואה מחברת כרטיסי האשראי, אותה הוא פורע בתוך כחודש או לשיעורין.

רוב ההלוואות הניתלות באמצעות כרטיס אשראי הן לצורך תשלום בעבור מוצרי צריכה שונים ועל כן כוללות בדרך כלל תוספת ריבית סמויה בדמות העלאת מחיר, שבאמצעותה מפצה את עצמו העסק המבצע את החיוב על התשלום שהוא נדרש לשלם לחברת כרטיסי האשראי עבור בדיקת העסקה, אישורה ורישומה ("דמי סליקה") ולרוב גם פיצוי על פרק הזמן שבין הרכישה להעברת התשלום מחברת כרטיסי האשראי למוכר.

אשראי ספקים

סוג נוסף של אשראי מכונה "אשראי ספקים" או "שוטף פלוס", והוא אשראי שספקים נוהגים להעניק ללקוחותיהם. במתכונת אשראי זאת, ספק מוצרים או שירותים מספק את המוצר או מעניק את השירות ללקוח, אך לא מקבל את התשלום בעבורו באופן מיידי אלא כעבור זמן. בישראל, מוכר מתן אשראי כזה בשם "שוטף פלוס" ובו התשלום מתבצע מספר הימים המצוין לאחר ה-1 בחודש העוקב, כך "שוטף פלוס 30" לעסקאות שבין 1 לבין 28 בפברואר ישולמו ב-30 במרץ. מספר ימי האשראי מעבר לשוטף תלוי בהסכם בין הספק ללקוח. במתכונת זו, ספק המוצר או השירות מוותר על תשלומי ריבית אותם היה יכול לקבל אילו היה הכסף מועבר לרשותו מידית. מקבל השירות, לעומתו, נהנה מתשלומי ריבית על סכומי הכסף שאת הוצאתם עיכב. יתר על-כן, הספק מחויב בתשלומים שוטפים אחרים שאין לעכבם. לדוגמה, ספקים נדרשים לשלם את סכום המע"מ שהוסיפו לעסקה, לשלם משכורתם של עובדים, וכדומה.^[1]

אובליגו

אובליגו (בלטינית "Obligo" פירושו התחייבות, כבילה) הוא מונח מתחום הבנקאות המהווה סיכום כל הסכומים שעסק או לקוח התחייב להחזיר לבנק כולל מסגרות אשראי, הלוואות בכרטיס אשראי, הלוואות נוספות ושעבודים מכל סוג שהם. האובליגו מהווה מדד לבחינת מצב העסק או הלקוח כדי שלא יוצר מצב בו התחייבויותיו יהיו גדולות בהרבה ממה שהוא יוכל להחזיר בעתיד.

שכר כאשראי

על-פי התפיסה המרקסיסטית, גם עובד המבצע את עבודתו ומקבל את שכרו במועד קבוע (שבועית או חודשית) מעניק למעשה אשראי למעסיק, שכן זה יכול להמשיך ולהחזיק בכסף המיועד לעובד פרק זמן נוסף. מנקודת מבט הפוכה, כמו זו של אויגן פון בוהם-באוורק למשל, האשראי ניתן דווקא על-ידי המעביד, המשלם לעובד באופן רציף עוד הרבה לפני שקיבל את התמורה בעבור העבודה מן הצרכן, שלא לדבר על מקרים בהם מושקעת עבודה, משולם שכר עבודה, אך לא מופקת תמורה כלשהי (לדוגמה, כאשר יש עסקה שכשלה).

התמודדות עם סיכון אשראי

קיימות מספר דרכים בסיסיות שבהן חברות יכולות לפעול על מנת להתמודד עם סיכונים אשראי:

1. גביית חלק ניכר מן הסכום מראש. בשיטה זו משתמשות חברות רבות מול לקוחות בעייתיים.
2. גביית חובות בהתאם להתקדמות העבודה - נפוצה מאוד בעת ביצוע פרויקטים. באופן זה החשיפה מצטמצמת רק למועדים שבין התשלום האחרון ועד התשלום הבא, עבור חלק מסוים של הפרויקט בביצוע. סוג זה בולט בענף נדל"ן על נגזרותיו.
3. מכירה במזומנים.
4. מציאת ערבים לתשלום החוב תמורת עמלה.
5. ביטחונות שהלקוח סיפק בעצמו.
6. ביטוח אשראי.

ראו גם

- אמות מידה פיננסיות

קישורים חיצוניים

- רן ברכה, שוטף פלוס הקללה הפיננסית של עסקים קטנים בישראל <http://ar.ticles.efind.co.il/info/%D7%A9%D7%95%D7%98%D7%A3-%D7%A4%D7%9C%D7%95%D7%A1-%D7%94%D7%A7%D7%9C%D7%9C%D7%94-%D7%94%D7%A4%D7%99%D7%A0%D7%A0%D7%A1%D7%99%D7%AA-%D7%A9%D7%9C-%D7%A2%D7%A1%D7%A7%D7%99%D7%9D-%D7%A7%D7%98%D7%A0%D7%99%D7%9D-%D7%91%D7%99%D7%A9%D7%A8%D7%90%D7%9C-%D7%9E%D7%90%D7%9E%D7%A8> שוטף +
- מיזמי קרן ויקימדיה ערך מילוני בוויקימילון: **אשראי**

הערות שוליים

- ¹ ^ ט.מ.ל, הגבלת ה"שוטף פלוס" – הקץ להמתנה הארוכה לתשלומים <http://www.tamal.co.il/%D7%97%D7%93%D7%A9%D7%95%D7%AA/%D7%94%D7%92%D7%91%D7%9C%D7%AA-%D7%94%D7%A3%D7%A4%D7%9C%D7%95%D7%A1> 13 באפריל 2014

קטגוריות: שוק ההון | אשראי

- נערך לאחרונה ב־10:03, 7 בספטמבר 2016.
- הטקסט מוגש בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס-שיתוף זהה 3.0; ייתכן שישנם תנאים נוספים. ראו את תנאי השימוש לפרטים.